

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky predkladá Návrh na zrušenie a zmenu niektorých úloh pre ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 400 z 24. júna 2020 k návrhu zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len „uznesenie vlády“).

Materiál bol spracovaný po prehodnotení aktuálnosti, resp. neaktuálnosti jednotlivých úloh vyplývajúcich ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z uznesenia vlády. Niektoré z týchto úloh sú navrhnuté na zrušenie príp. zmenu termínu na základe objektívnych skutočností.

Úloha uvedená v bode C.10 uznesenia vlády ukladá ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky povinnosť predložiť na rokovanie vlády návrh novely nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 360/2011 Z. z., ktorým sa ustanovujú hygienické požiadavky na priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu a dodávanie mlieka a mliečnych výrobkov konečnému spotrebiteľovi a iným maloobchodným prevádzkarniam, ktorým sa umožní odoberať suroviny na podnikanie od drobných lokálnych podnikateľov a súčasne sa rozšíri okruh komodít na predaj z dvora.

Hlavným dôvodom pre zrušenie predmetnej úlohy z uznesenia vlády je, že po jej prípadnom splnení by novelizované nariadenie bolo v rozpore s platnou európskou legislatívou. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 360/2011 Z. z., ktorým sa ustanovujú hygienické požiadavky na priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu a dodávanie mlieka a mliečnych výrobkov konečnému spotrebiteľovi a iným maloobchodným prevádzkarniam a jeho obsah v plnom rozsahu vychádza z predpisov Európskej únie a to konkrétne z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín v platnom znení (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004) (ďalej len „nariadenie (ES) č. 852/2004“) a z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu v platnom znení (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004) (ďalej len „nariadenie (ES) č. 853/2004“). Tieto európske nariadenia umožňujú členským štátom prijať národné predpisy (čl. 1 ods. 3 nariadenia (ES) č. 852/2004; čl. 1 ods. 4 a čl. 1 ods. 5 písm. c nariadenia (ES) č. 853/2004) upravujúce činnosti, na ktoré sa tieto nariadenia nevzťahujú (v našom prípade „predaj z dvora“).

Požiadavka umožniť odoberať suroviny na podnikanie od drobných lokálnych podnikateľov a súčasne rozšíriť okruh komodít na predaj z dvora je v rozpore s ustanoveniami čl. 1 ods. 3 písm. c) až e) a čl. 1 ods. 4 nariadenia (ES) č. 853/2004, kde sa uvádza nasledovné:

„3. Toto nariadenie sa nevzťahuje na

c) priame dodávanie výrobcom malých množstiev prvotných produktov konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré priamo zásobujú konečného spotrebiteľa,

d) priame dodávanie výrobcom malých množstiev mäsa z hydiny a zajacovitých zabitých na farme konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré priamo dodávajú toto mäso ako čerstvé mäso konečnému spotrebiteľovi,

e) poľovníkov, ktorí dodávajú malé množstvá voľne žijúcej zveri alebo zveriny z voľne žijúcej zveri priamo konečnému spotrebiteľovi alebo miestnym maloobchodným prevádzkarniam, ktoré ju priamo dodávajú konečnému spotrebiteľovi.

4. Členské štáty podľa vnútroštátneho práva ustanovia predpisy, ktorými sa upravia činnosti a osoby uvedené v odseku 3 písm. c), d) a e). Tieto vnútroštátne predpisy musia zabezpečiť dosiahnutie cieľov tohto nariadenia“.

MPRV SR hľadá riešenie ako upraviť predaj z dvora, tak aby takáto činnosť bola v súlade s európskou legislatívou a to najmä nariadením (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín a tiež usmerňovacím dokumentom k tomuto nariadeniu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že do predaja z dvora sú zahrnuté všetky produkty, ktoré nám európska legislatíva dovoľuje takýmto spôsobom aktuálne predávať a tiež pojednáva o skutočnosti, že tieto produkty sú určené iba pre končného spotrebiteľa alebo miestnu maloobchodnú prevádzkareň, ktorá tieto produkty priamo dodáva konečnému spotrebiteľovi. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam navrhujeme, aby úloha C.10 uznesenia vlády bola zrušená.

Úloha uvedená v bode C.13 uznesenia vlády ukladá ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky povinnosť predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh novely zákona č. 91/2019 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchode s potravinami a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 91/2019 Z. z.“), ktorou sa má ustanoviť začiatok plynutia splatnosti faktúry pri obchode s potravinami odo dňa doručenia faktúry.

K základnému dôvodu, z ktorého vyplýva opodstatnenosť zrušenia predmetnej úlohy z uznesenia vlády je, že po jej prípadnom splnení nebudú v ustanovení § 3 ods. 5 písm. f) zákona č. 91/2019 Z. z. ustanovené dva začiatky plynutia lehoty splatnosti faktúry, ale bude určený iba jeden začiatok plynutia lehoty splatnosti faktúry (t.j. odo dňa doručenia faktúry), čím by mohlo dôjsť k nesprávnej transpozícii Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/633 zo 17. apríla 2019 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019) (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/633).

Okrem potenciálneho rozporu so smernicou (EÚ) 2019/633 k ďalším dôvodom zrušenia predmetnej úlohy patria aplikačné problémy:

- a) nedoručenie faktúry dodávateľom odberateľovi,
- b) problém pri nesprávne vystavenej faktúre, ktorá si vyžaduje úpravu, a tak lehota splatnosti sa automaticky predlžuje; tu vzniká predpoklad, že táto praktika sa bude šikanózne zneužívať zo strany obchodných reťazcov,
- c) počítanie lehoty od doručenia faktúry dáva priestor odberateľovi na možné vytváranie obštrukcií (napr. neodôvodnene vracia faktúru dodávateľovi; rozporuje okamih doručenia faktúry a podobne),
- d) samotný dátum doručenia faktúry je v kontrolnom procese častokrát ťažko preukázateľný z dôvodu absencie pečiatky, prípadne zle viditeľného odtlačku pečiatky a obzvlášť v prípade elektronickej fakturácie, kedy je moment doručenia faktúry sporný, resp. nie je alebo nemusí byť identický s dátumom vystavenia faktúry,
- e) problém z pohľadu dodávateľa v prípadoch vystavovania súhrnných faktúr (najčastejšie pekári), kde v zásade cena za potravinu dodanú v rámci prvej dodávky bude uhradená súhrnne spolu s cenou za potravinu dodanú ako poslednú;

Naproti tomu, dátum dodania potraviny (dátum zdaniteľného plnenia) je v podstate nesporný, nakoľko dodací list je vždy potvrdený zo strany odberateľa; v tejto súvislosti dátum dodania znamená aj prechod vlastníckeho práva k potravine na odberateľa, čím dodávateľ už nedisponuje potravinou a už len očakáva zodpovedajúcu platbu.

Aj smernica (EÚ) 2019/633 rozlišuje dva momenty splatnosti kúpnej ceny, ktoré sú viazané jednak na uplynutie dohodnutej dodacej lehoty, v ktorej sa dodávky realizovali alebo na dátum stanovenia splatnej sumy za uvedenú dodáciu lehotu. Vzhľadom na uvedené, súčasné znenie zákona č. 91/2019 Z. z. v plnej miere reflektuje dva spôsoby plynutia lehôt splatnosti faktúr, ako to ustanovuje aj smernica (EÚ) 2019/633. A preto vzhľadom k uvedeným skutočnostiam navrhujeme, aby úloha C.13 uznesenia vlády bola zrušená.

Úlohy uvedené v bodoch C.11 a C.12 uznesenia vlády, ktoré ukladajú ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky povinnosť predložiť na rokovanie vlády návrh novely zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, ktorým sa zníži minimálna hranica pokuty podľa § 28 odsek 8 pri opakovanom porušení povinností, za ktoré bola uložená pokuta a návrh novely zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách, ktorým sa umožní predaj potravín po uplynutí dátumu minimálnej trvanlivosti. Novelizácia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov je aktuálne v legislatívnom procese, no vzhľadom na aktuálny vývoj pandémie COVID-19 a s tým súvisiace obmedzenia je proces zasadania pracovných skupín komplikovanejší a prejednávanie pripomienok je časovo náročné.

Predmetný návrh zákona, ktorým sa malo zabezpečiť plnenie úloh C.11. a C.12 bol predložený na medzirezortné pripomienkové konanie, v rámci ktorého bolo uplatnených 70 pripomienok, z toho 39 zásadných. Počas vyhodnotenia predložených pripomienok a rozporových konaní boli rozpory s povinne pripomienkujúcimi subjektmi odstránené, avšak došlo k zásadným zmenám textu návrhu, čo v zmysle ustanovenia čl. 14 ods. 8 Legislatívnych pravidiel vlády SR znamená opätovné predloženie na medzirezortné pripomienkové konanie, V tejto súvislosti je možné predpokladať, že po opätovnom predložení návrhu zákona na medzirezortné pripomienkové konanie, dôjde opäť k uplatneniu množstva zásadných pripomienok zo strany pripomienkujúcich subjektov, ktoré si budú vyžadovať rozsiahle konzultácie. Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na dĺžku trvania legislatívneho procesu navrhujeme pre úlohy C.11 a C.12 zmenu termínu z pôvodného termínu z „do 30. novembra 2020“ nie ako to bolo pôvodne navrhované „do 31.marca 2021“ ale „do 30. septembra 2021“

Predkladaný materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana a ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, k predloženým zásadným pripomienkam prebehli rozporové konania a následná ďalšia komunikácia, v rámci ktorých boli rozpory odstránené. Materiál sa predkladá na rokovanie vlády bez rozporov.